

עלי מרפא
שעור הגליון
יין התנאי
למעשה
בני היכלא

- 'אין לי דיבורים...'
- למה צריך עקבתא דמשיחא
- לא פועל בתפילה? נדמה לך
- לאסוף את עצמך
- המתנה בציון הקדוש
- התורה הזמנית
- טעם ארץ ישראל
- התפתחות החכמה
- קיבוץ ר"ה: עיניים חדשות
- אפשר להיות כמו משה?
- בין הזמנים יעיל
- אני קרב לה? כאן?
- דיני האוכל ברחוב

דרכי נועם
טעם גן עדן
כוכבי אור
עונג הפרשה
חנן לנער
שאל בני
הלכה פסוקה

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא
למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

'עקבתא דמשיחא' - מה זה אומר?

לאדם יש ראש וגם עקב, וגם הדורות יש להם ראש ועקב. הרבה יותר מפתח
בלבות באזור הראש, אבל הייעוד לא יושלם אם לא נחבר אותו לעקביים

התחנות של הרגל. אבל התורה אומרת 'עקב תשמעון', ומצמידה את העקב אל האוזן. מה יכול לגרום לאדם לדוש מצוות בעקבי, הניתוק שבין האוזן לכף הרגל. באוזן אנחנו שומעים דברים, וייתכן מאד שאנו רומסים אותו בלי לשים לב. אומרת התורה, אל תרחיקו בין מה

הנושא של הפרשה מתומצת בשם שלה, פרשת עקב. משה רבינו בפרשה זו מלמד אותנו על עבודת ה' ייחודית, שנעשית דווקא מתוך העקביים.

יש באדם כמה קומות, ולא תמיד הוא חי או פועל מאותה קומה. יש לו ראש, ידיים וגם רגליים, ולמטה ממש יש את העקביים. העקביים, הם דבר שלא מורגש, ואוי לנו אם הם היו מורגשים. העקב הוא זה שדורכים עליו, מדלגים עליו, לא חושבים עליו יותר מדי ולא זוכרים את קיומו. לפעמים אדם חי מתוך ראשו. הוא חושב, מתבונן ומתכנן. פעמים שהוא חי מתוך לבו. הוא מרגיש וחושש, אוהב ומפחד. לעתים הוא פועל מתוך ידיו או מתמקד ברגליו. ויש זמנים שהוא פשוט בתוך העקב. שם למטה, היכן שישוים דבר לא מרגיש. לא כואב וגם לא נעים. סתם, לגמרי סתם.

כשאדם חי בתוך העקביים, הוא לא מסוגל ליזום ואין לו חשק לחשוב ולהתבונן. הוא הולך 'בעקבות' אנשים אחרים, כי אין לו כח להביט ולבחור את המסלול בעצמו. הנסיבות מאלצות אותו לעבור כל מיני אירועים. הוא חי כל הזמן 'בעקבות' משהו ולא כדי שיקרה משהו. הוא חי בדיעבד ולא לכתחילה. זהו מצב 'עקב'.

עקבתא דמשיחא

על כל אחד עובר מצבי עקב. אין מי שאינו יורד לפעמים לקומת המרתף, וחי את עצמו מתוך העקב. ולא רק אדם פרטי. נשמות ישראל הם קומה שלמה, שמורכבת מראש וגוף, ו...כן, יש בה גם עקביים. ההיסטוריה אף היא קומה שלמה. היו תקופות של ראש, והיו כנגד איברים אחרים. אנו נמצאים בתקופה של עקביים, עקבתא דמשיחא. הדור שלנו לא רק חווה את החוויות של עצמו, אלא מתרחשים אתו דברים שהם תוצאה של כל הדורות שהיו לפנינו. קורים לנו אירועים בעקבות אירועים מתקופות שקדמו לנו.

מקובל להתייחס למצבי 'עקב' כמציאות של לית בריה. אין מה לעשות וזה המצב. מקובל לומר על הדור שלנו, שהוא בעיית וחלש, רחוק ונמוך. מקובל לא לאהוב מצבים של עקב, משום שהם אינם נעימים, וחסר להם צבע וברק. משה רבינו מגלה דבר חשוב: "והיה עקב תשמעון" - הישועה שלך תקרה כאשר תבין היטב מהו העקב ולשים מה הוא נועד.

המרחק שבין האוזן לעקב הוא הגדול ביותר. האוזן נמצאת בחלקו העליון של הראש, ואילו העקב בחלק

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

המחשבה רחוקה? תתקדם, אל תפחד כלל.

ב"ה יום ב' מסעף ית"ר ג' לפ"ק, טעפליק;

מקתבו קבלתי היום... כל ענין ספוד המעשה שלך אינו חדש אצלי כלל. פי קזה וקזה עבר על פמה נקשות ישגאל קשרים. וגם עלי עבר יותר, אבל יש הרבה שגורעים מזה הרבה הרבה וגם אינם צועקים כלל.

ואם אמנם הצעקה מעלה גדולה, עם כל זה משנמטה הצער והצעקה למרה שחורה ועצבות ויגנות, היא מוקת יותר. וכמו שקמר אדמו"ר ז"ל שעצבות מוקת מאד לאלו הצדיק רעים שהם בחינת רוח נשטות ממנו, וכל מה שדוחקין עצמן לרחות המתקשבות אלו, הם מתגברין יותר. וצדיקין רק לבלי לחוד מהשבתו לאחוריו ולבלי להביט עליהם כלל. ואם אעפ"כ הם מסבבין בכמה סבותים, מה לעשות אנס רחמנא פטרה.

אבל צדיקין לזהר מאד מאד לילה בדרך שהזהירנו הוא ז"ל ליחד שעה לפרש שחתו ואת כל אשר עם לבבו ישיח לפניו יתברך. ואם אינו יכול לדבר מה לעשות, על פי רב יעזרהו השם יתברך אחר כך או ביום שלאחריו לפרש שחתו. אבל אף שיהיה צריך להתגבר מאד להיות כל היום בשמחה. ולבלות היום קצת בתפלה ועסק התורה וכו'. והעקר לבלי להסתכל לאחוריו כלל. ולבלי להמשיך אחר הצער יותר מדאי. פי אינה יודע כל מה נעשה בעולם עם כל אדם ובכל יום ויום. והכל צדיקין להרחמן האמתי. נתן מברסלב.

חק ולא יעבור

יום	יום לחודש	ליקוטי קמא	ליקוטי הלכות ח"ב	משנה בורה ח"ו	דף תומי סוכה	עלים לחנוכה
שבת	כב	קא:	מב	סו.	כד	קבד
א	כג	קב:	מג	סו:	כה	קבה
ב	כד	קג:	מד	סו:	כו	קבו
ג	כה	קד:	מה	סו:	כז	קבז
ד	כו	קה:	מו	סח:	כח	קבח
ה	כז	קו:	מז	סח:	כט	קבט
ו	כח	קז:	מח	סט:	ל	קבל

עיון התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן תניינא, סימן מ'

מי באמת רוצה לקנות?

כתוב ב'שיחות הר"ן' שלפעמים אדם יכול לבקש כל החיים ולא נותנים לו, הוא חושב שהתפילות שלו לא עזרו כלל, כמו שכתוב בגמ' על רבי אבהו שהוא תמוה: 'כל זה לאבהו?! ואני אמרתי לריק יגעתי. חשבתי שעמלתי לשוא, לא ידעתי שיתנו לי כזה שוכר.

אותו דבר מובא כאן בדברי רבינו: הוא יכול לפעמים לדבר דיבורים, לדבר... לדבר... הוא קם חצות, עושה התבודדות, והוא מרגיש בעצמו שאין לו שום התקדמות, הוא לא נהיה יותר טוב.

האמת היא שהוא כן נהיה יותר טוב, אבל לבע"ד יש כזה כח שהוא יכול להראות לאדם כאילו הוא לא התקדם כלום. והבע"ד אומר לו 'מה כבר נתן לך ההתבודדות שלך? לא נהיית יותר טוב אפילו כהוא זה, נשארת כמו מקודם'. יכול לפעמים להיות כזה נסיון, שהוא ממש רואה בחוש שהוא לא נהיה יותר טוב!

הבע"ד רוצה שיפסיקו לדבר, שיפסיקו לקיים את העצות של הצדיק. איך הוא יגרום לאדם להפסיק לקיים את עצות הצדיק? הוא מראה לו שזה לא פועל כלום.

אבל האדם צריך לומר לו 'לא לא, אני אדבר הלאה, את זה לא תפעל אצלי, אני אמשך לדבר'.

זה כל הענין של רבינו, זה היסוד בענין של רבינו.

לזה התכוון רבי אברהם ב"ר נחמן כשאמר 'עקשן גדול צריך להיות רק בתפילה, לא להפסיק לדבר'.

אני אדבר! אני לא אפסיק לדבר! אני אגיד להשי"ת 'רבונו של עולם תעשה עמי מה שברצונך, אבל אני לא אפסיק לדבר, אני אדבר עמך בכל יום'.

אם הוא עושה כך, זה נקרא קונה אמיתי, הוא רוצה לקנות באמת. יש אחד שאומר 'לא נותנים? אז לא. אני רוצה לקנות. אבל לא נותנים לי מה אני כבר יכול לעשות' זה לא טוב. זה סימן שאתה לא רוצה. מתי אני יודע שאתה רוצה? כשאתה לא מפסיק לרצות.

נצור לשונך הלכות לשון הרע

כתוב בתורה 'ואהבת את ה' אלקיך... בכל מאדך, ופירשו חז"ל דהיינו שיתן כל רכושו כדי שלא לעבוד על מצוות לא תעשה (אור"ח סי' תרנ"א, ויו"ד סי' קנ"א).

לפי זה צריך לתת כל רכושו ולא לדבר לשון הרע, או רכילות וק"ו שאסור לקבל משרה, כגון עתונאי או עו"ד שיצטרך לדבר לשה"ר או רכילות, אם יש לאדם משרה כזו צריך להתפטר ממנה אף שלא יהיה לו במה לפרנס בניו ובני ביתו. כבר השרישונו חז"ל שההשתדלות בפרנסה נגד רצונו יתברך אינה נושאת פרי לא בעוה"ז ולא בעוה"ב.

אסור לדבר לשה"ר על שום אדם אחר אפילו אם מדבר על עצמו באותו דיבור. וכמו ישעיה הנביא שאמר 'אני טמא שפתיים ובתוך עם טמא שפתיים אנכי וישב', ונענש על מה שאמר על בני ישראל. אסור לדבר לשה"ר בדרך שחוק, כגון שעושה בדיחה על חשבון פלוני, ומאנהו כדי לבדח את השומעים. (קיצור הל' לשון הרע פ"ג סעיף ב-ד)

כי על-ידי המתקה עליונה שנעשית ע"י

המלכות והאהבה, נעשה בחינת שמחה:

(ליקוטי הלכות פ"ד א, יא)

לאסוף את עצמך

נשמה אלו נמצאים בתוך התורה הק', ושם אתה יכול למצוא - וכל מה שעובר עליך בנפשך הוא מחמת שנפשך מפוזרת בכל חלקי העולם ולא אספת וליקטת אותם מהתורה הקדושה.

ועל כן בכל עת שיש לך פנאי, רויץ לארון הספרים תתפוס ספר קדוש, בלי לחשוב הרבה ולהרהר באיזה ספר יהיה לך יותר הצלחה, ופשוט תתחיל ללמוד קצת, כמה שתוכל, והעיקר שתאמין שכל אות ואות הוא ניצוץ של נשמה שנדבק בך עתה, והוא יכול לסייע בעדך להתדבק בה'.

ותדע אשר אם תתמיד בלימודך כפי הכלים שיש לך, אפילו שלא תרגיש שום התעוררות וחשק לתפילה, הרי שבשעת התפילה הם יבואו לעזרתך, ואז גם התפילה בעצמה נתן לך חיות חדשה וחשק חדש בעבודת ה', ותוכל להתחיל התחלה חדשה לקיים את התורה, כמו תינוק שנולד אחר כל תפילה שאתה מתפלל.

ובפרט אם למדת בסמוך לתפילה, כמנהג החסידים שמתכוננים לתפילה על ידי שמטירים נשמתם בקצת לימוד תורה. ובעיקר אם למדת ספרי הצדיקים, שאז תוכל לראות בחוש איך התורה שלמדת, מקדשת אותך בשעת התפילה להתדבק בהשי"ת בכיסופים גדולים.

(ע"פ ליקו"מ סי' ב')

אחד מהמניעות שיש בלימוד התורה, הוא מחמת שנדמה לך שהתורה היא חכמה עצומה שצריך להשיגה ולדעת אותה, וכיון שאתה רואה את עצמך כאחד שאין לו את כל הכשרונות להצליח בלימוד התורה, או מחמת שאין לך פנאי, לכן מרשה אתה לעצמך להתרשל בלימוד התורה. כי אתה אומר לעצמך, מה יעזור לי לפתוח איזה ספר לחצי שעה, מאחר שבוודאי לא אהיה מזה גדול בתורה, שהרי בשביל להצליח בתורה צריך להקדיש את כל החיים.

אך מחשבות אלו וכיוצא בהם, הם מחשבות שקריות והם מתרמית היצר הרע, שמדמה את התורה ל'חכמה' שהצלחתה תלוי בכשרונות או בזמן של השקעה. אך האמת אינו כן. התורה הקדושה שייכת לכל אחד בכל עת ובכל זמן. הצלחה בתורה הוא לאו דווקא מה שקוראים היום הצלחה. 'הצלחה' פירושו, ללמוד תיבות קדושות של תורה, ולהדבק בקדושתה.

כל האותיות הקדושות של התורה, הם חלקי הנשמה שלך בעצמך. וזהו חסד ה' שנתן לך כלי שעל ידו תוכל להשלים את חלקי נשמתך. שהרי כל יהודי יש לו נשמה, אלא שמחמת עזות הגוף וגשמיותה, אין הנשמה יכולה להאיר לגמרי בתוך הגוף, וצריך האדם לעמול לאסוף את חלקי אור נשמתו שיתנו לו לחיות יותר ויותר בקרבת ה'. וחלקי וניצוצי

הליכות

שיחות ומנהגים

ואני תפילה

לְבִיתָם לְאָכֹל סְעֻדַת הַמָּה, לְאַחַר אֲכִילְתָם חֲזֹרוּ לְבֵית הַכְּנֶסֶת וְנִצְאָה עִדְוֵן אֶת רַבְּנֵי עוֹמֵד בְּתַפְלָתוֹ, כִּי הָאִירָךְ אִזּוּ כְּאֶרְבַּע שְׁעוֹת.

שי"ק ב דש

ספר רבי נחמן מטולטשין שפעם נסע עם מוהר"ן ר"ת, ומוהר"ן ר"ת התפלל תפלת השחרית בעגלה אולם לא יכול היה להתלהב בתפלתו פדו"כו, ור"ת רבי נחמן מטולטשין איך שמוהר"ן ר"ת מתאמץ מאד בתפלתו, אולם כשהגיע לתיבות "יהודי לזכר קדשו" התלהב למאד, והיינו שצריכים להודות לה' אפילו רק לזכר מעט הקדושה שיש לו לאדם כן ספר ראבר"ן ששמע מאביו רבי נחמן מטולטשין, ומישם והלך התפלל כבר בהתלהבות פהרגלו.

שי"ק ב תקצב

פעם, כשדבר רבי יחיאל צבי אה"י רבנו, עם רבנו, אָמַר לו שְׂמֵשׁוּם אִיזוּ סָבָה שְׁהִיא, לֹא אָמַר בְּאוֹתוֹ יוֹם פְּקִי: "אִיזְהוּ מְקוֹמֵן" בְּאִמְרֵי הַקְּרִבְנוֹת שֶׁבְּתַפְלַת שְׁחִירֵי. נִעְנָה לוֹ רַבְּנֵי וְאָמַר: "וְכִי אֵיךְ בָּא זֹאת לְכַבֵּד הַבַּעַל שֶׁם טוֹב שְׁלֹא יֵאמָר 'אִיזְהוּ'?" "וְיוֹי קוֹנֵט דָּאס אַ אִינִיקֵל פֶּן בַּעַל שֶׁם טוֹב זָל נִישֵׁט זָאגֵן אִיזְהוּ":

שי"ק ב - קצה

רבנו היה מרבה באמירת התפלות שפספר "שערי ציון", פמספר בשיחות הר"ן אות קסג, ובאומן היה אצל אחד מאנ"ש הספר "שערי ציון" של רבנו.

שי"ק ב - דא

רבנו היה נוהג להאריך מאד בתפלתו בלי לומר ראשון של ראש השנה, וכבר ידעו אנ"ש שאין להם להמתין על סיום תפלתו, וסימנו את התפלה לבדם, והלכו

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על תורה מ' תניינא - התורה הזמנית

ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

מי שיודע מארץ ישראל, שטעם באמת טעם ארץ ישראל, הוא יכול להפיר באחר, אם היה אצל צדיק על ראש השנה אם לא, ואם אותו הצדיק הוא גדול במעלה או קטן, ואם הוא צדיק אמיתי אם לא, או אם הוא בעצמו צדיק:

מה העניין להכיר את מדרגת האחר

לכאורה, בפשטות קשה מאוד להבין את כוונת הדברים, מה התועלת בכך שיוכל להכיר באחר אם היה אצל צדיק על ראש השנה או לא, ובאיזה מדרגה הצדיק נמצא, ואם הוא צדיק אמיתי או לא, או אם הוא בעצמו צדיק, לכאורה כל זה לא נראה לנו עניין של עבודת ה' כל כך, וזה באמת פלא, ובהמשך יתבאר הדבר בעזה"ת.

הטעם האמיתי של ארץ ישראל ולא החיצוני

והנה רבינו מדגיש בלשונו שהמדובר על מי שטעם באמת טעם ארץ ישראל, ומבואר שיש אופן שאדם טועם טעם ארץ ישראל אבל זה עדיין לא באמת, והעיקר זה לטעום באמת טעם ארץ ישראל.

והנה לשון 'באמת', יש לו שני משמעויות ושניהם אמת, כפי שמתבאר מהמשך המאמר, כי באופן אחד מתפרש הלשון הזה שצריך לטעום את הטעם האמיתי, ולא טעם שהוא רק החיצוניות של העניין אלא פנימיות הטעם האמיתי בעצמו (שהוא מדרגה עליונה), ועל כן צריך לזכות לטעום באמת (דייקא) טעם ארץ ישראל, והיינו כפי שמתבאר בהמשך המאמר שהוא אור ההשגחה שמאיר בארץ ישראל, וזה מתעורר בעיקר ע"י ההתפארות שמתגלה ומתעורר ע"י הצדיק שעוסק לקרב בני אדם לעבודתו יתברך. כי אמנם יש בזה הרבה דרגות, וכל טעם של שכל בכל דרגה שהיא שייך לבחינת הטעם של ארץ ישראל כפי שמתבאר בהמשך המאמר, אבל העיקר זה לזכות לטעום באמת טעם ארץ ישראל, והיינו לטעום את הטעם האמיתי של ארץ ישראל שהוא הטעם הנפלא הזה של הדעת, שנעשה על ידי ההתפארות שע"י מתעורר ומתגלה אור ההשגחה המיוחדת שיש בארץ ישראל.

לטעום את הטעם לפי מדרגתו באמת

אבל יש בזה גם כן משמעויות אחרות, והוא שהעיקר הוא לזכות לטעום באמת את הטעם של ארץ ישראל - היינו שמרגיש את הטעם של ארץ ישראל לפי מדרגתו, שבוה נחשב שטועם את הטעם באמת, כי יש דברים שאדם מרגיש ומשיג אבל הם לא לפי מדרגתו, באופן שאין כלל קיום להשגה זו אצלו אלא רק באופן של זריחה שמאיר בלבו, ואמנם צריך שיהיה אצל האדם גם בחינה זו, אבל עיקר הקיום אצל האדם לאורך זמן הוא דווקא כשהוא שייך באמת למדרגתו שנמצא בה, ועל כן עיקר עבודת האדם הוא לזכות להשגה ולטעם שכל לפי מדרגתו והכלים שיש לו, שע"י יכול לטעום באמת את הטעם הזה של ארץ ישראל, (זה עצמו עניין ההתפארות שמגלה את הנקודה האמיתית שיש בכל אחד שזהו ההתפארות המיוחדת שיש ממנו דייקא).

ביאור עניין ההכרה במדרגת השני ואחדות הקיבוץ

ועל פי זה יכולים להבין את העניין שמזכיר רבינו שיכול להכיר באחר אם הוא צדיק ואם הוא גדול במעלה או קטן ואם הוא בעצמו צדיק, שאין הכוונה כאן שהוא יכול לדרג את הצדיקים לפי מדרגותיהם ולדעת בדיוק מי יותר ומי פחות, שבוה באמת אין שום תכלית, אלא העיקר הוא שהוא מגיע לנקודת האמת, שע"י הוא זוכה לראות ולהכיר גם באחר את נקודת האמת שלו, שע"י הוא יכול לקבל ממנו את הנקודות המיוחדות אליו. כי באמת כל אחד יש לו נקודה מיוחדת שאפשר לקבל רק ממנו (כמבואר

המלשין התמוטט

"אשתי שמעה על ציון הצדיק" באומן, ולבה אמר לה ששם תזכה לישועה. באחת הפעמים הבודדות בהן הורשתי לבקרה בתא המעצר, ביקשה ממני לנסוע לכאן ולהשתדל ששמה יזכר על הציון, כשהיא בטוחה שבזכות הצדיק תזכה להשתחרר. "זה כבר כשבוע שאני כאן, מנסה להתפלל על רעייתי, ובד בבד עוקב כל העת אולי יקרה נס ויהודים יגיעו להשתטח על הציון ואז אוכל לבקש מהם ששמה יזכר על הציון כפי שיהודים יודעים להתפלל. והנה, הגעתם!"

דמעות עמדו בעיני שלושת החסידים. המעמד כולו היה מוזר בעליל. רחמייה נכמרו על המדענית היהודיה, והם קיימו תיכף ומיד את הבקשה. עוד לפני אמירת התיקון הכללי התפללו מעומק הלב שהיא תנצל ותזכה במהרה לצאת מאפילה לאורה בגוף ובנפש.

כשהבעל חזר, היה זה כשבוע לפני מועד המשפט. באותו יום שוב נלקחה רעייתי לחקירה, היא כבר הורגלה לחקירות הקשוחות של הג.ב. והנה למרבה ההפתעה היא רואה את החוקרים יושבים מחויכים. פחד אימים תקף אותה. החיוך שלהם לא נראה מבשר טוב.

"תראי" הם פתחו באיטיות, "האיש שהפליל אותך כבר לא בין החיים. הוא לא עמד בלחץ והתמוטט, כשהוא מספיק להותיר אחריו מכתב בו הוא כותב כי את חפה מפשע ומבקש לשחרר אותך. כעת אין לנו שום ראיות נגדך ואת משוחררת". מרוב הלם היא נפלה מתעלפת. כשהתאוששה, שאלה את החוקר: "מתי הדבר קרה?" "ביום ראשון בשעה 3 לפנות בוקר, הוא פתאום צנח ומת".

היא משוחררת מהמעצר וכשבעלה המתין לה בחוץ, השאלה הראשונה שהיא שאלה היתה: "מתי הזכירו אותי בציון באומן?" לאחר רגע של מחשבה ענה הבעל: "ביום ראשון בשעה 3 לפנות בוקר". והיא צונחת בשנית...

שנים חלפו מאז. המדענית הבכירה הקימה בית יהודי למופת יחד עם בעלה שהתגייס כדת וכדין, כשהם שומרים על קשר עם החסידים שבצרפת ומפעם לפעם נוסעים לציון הקדוש באומן, המקום בו הכל התהפך לטובה.

שלושת החסידים פסעו בדממה לעבר חצר הבית ברח' בילינסקי. השעה היתה 3 לפנות בוקר והם קיוו בכל מאודם כי איש לא יבחין בהם. הימים ימי הקומוניסטים, באמצעות הדרכונים הצרפתים שלהם הצליחו השלושה להיכנס לרוסיה. בשקט פתחו את שער החצר, כשהם מביטים לכל עבר כדי לוודא שאף אחד לא עוקב אחריהם.

אבל הם טעו. מישהו ישב בקצה הרחוב, כשהוא מצפה לרגע בו יגיעו יהודים להתפלל במקום הקדוש. הלה, צעד מיד בעקבותיהם

מסירות נפש ללא גבולות.

הציון הקדוש באומן בסוף עידן מסך הברזל

וניגש אליהם. באותו רגע קפא דמם בעורקיהם. אשר יגורנו בא! אחרי שבועות של מאמצים להגיע לציון הקדוש, מגיח לו גוי ותופס אותם בשעת מעשה עוד בטרם הצליחו אפילו לומר תיקון הכללי.

אולם ברגע שפתח הגוי את פיו, נעתקה נשימתם בקרבם מתדהמה ובד בבד סר מהם הפחד כליל. ובכן, למרבה השתוממות, מספר להם הגוי, כי הוא בא לכאן כדי להתפלל על אשתו ה...יהודייה. היא משמשת כמדענית ראשית במפעל צבאי מסווג לכימיה, הממוקם אי-שם באיזור הררי נידח ומוסווה מעין כל. "אולם" מספר הגוי לשלושת החסידים ההמומים, "המעמד הבכיר של רעייתי לא עמד לה בעת צרה. כאשר אחד מעובדי המפעל נתפס בביצוע פיתוחים עצמיים לתועלת אישית, החליט בחקירתו להפליל את המדענית היהודיה כאילו ידעה על מעשיו ואף היתה שותפה מלאה לפעילותו. היא נכלאה על אתר, עד למשפטה.

לעיבוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

לחידודא

תשובה לחידה הקודמת:

על ידי איזה עצה בוודאי יוכל להתגבר על כל המניעות? שיהיה לו רצונות חזקים להשי"ת, ולא ירפה את הרצון בשום אופן. (לקוטי הלכות ברכת הרי"ח ה.ה.)

ניצד מגיב מוהר"ת על ישועה שבאה בכח התפילה? מחרת יוה"כ

הזוכה: אברהם העצני, חיפה זכה בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור טיסה לאומן.

בליקוטי מוהר"ן סימן לז), ועל כן הגם שיש דרגות בין הצדיקים ויש צדיקים גדולים במעלה ויש קטנים יותר, אבל באמת יש נקודה מיוחדת בכל אחד ואחד, ויש נקודות שאפשר לקבל דווקא מהקטנים, כי יש להם את הנקודות המיוחדות ששייכות להם בדווקא, אלא שכל זמן שהאדם לא זכה עדיין להסתכלות והראייה האמיתית שמאיר בארץ ישראל, קשה לו לראות את הנקודה המיוחדת שבכל אחד, וממילא אינו יכול לקבל את הנקודה שהוא יכול לקבל ממנו, אבל כשאדם זוכה לטעום באמת טעם של ארץ ישראל, היינו שטועם את הטעם ששייך לפי מדרגתו, עי"ז הוא יכול להכיר גם באחר ולראות את הנקודות והמדרגות ששייכות אליו, ומהי מדרגתו ועניינו, ועי"ז הוא יכול לקבל ממנו את ההתפארות המיוחדת שיש ממנו בפרטות, וכן לא להתבלבל ולתלות מדרגות במי שאין בו אותם. וכן עי"ז הוא יכול להוציא לפועל את נקודת הצדיק של עצמו ולגלות את ההתפארות המיוחדת שיש ממנו בעצמו.

ועי"ז מתעורר ג"כ עניין אהבת החברים, כי עי"ז שכל אחד רואה את המעלה המיוחדת שיש בחבירו שאפשר לקבל רק ממנו, עי"ז מתעורר אצלו אהבה אליו ורצון להיכלל בו, שעי"ז נשלמת ההתפארות, כי עיקר ההתפארות הוא עי"ז הקיבוץ שאצל הצדיק, היינו עי"ז התכללות הנשמות באהבת חברים וכפי שמתבאר בהמשך המאמר.

בי טעם ארץ ישראל יבולין לציר לפני מי שידע טעם שכל. בי רק מי שהוא איש בור, אי אפשר לו לידע זאת, אבל מי שידע משוכל, בגון לומדים שמרגישים מעט טעם השכל בפשט וקשיא בדרך הפלומים, או חכמים בחכמות אחרות, שמרגישים טעם שכל, יבולין להבין טעם ארץ ישראל, כי אוירא דארץ ישראל מחכים' (בבא בתרא קנח, ובהר"ם דף רמז: ובהקדו"ק כב).

וטעם החכמה והשכל בודאי יקר מאד, אך עקר מעלת קדשת ארץ ישראל הוא רק על ידי השגחת השם יתברך. ומחמת שהשם יתברך מסתכל בארץ ישראל תמיד, כמו שכתוב (דברים י"א): "תמיד עיני ה' אלוקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה", על ידי זה ארץ ישראל מקדשת ואוירה מחכים, בי עינים על שם החכמה, כי התפתחות החכמה נקרא בחינת עינים, כמו שכתוב (בראשית א): "ותפקחה עיני שניהם", ופרש רש"י: 'על שם החכמה נאמר'. ומחמת שעניי ה' בארץ ישראל, שמסתכל בה תמיד, על ידי זה אוירא דארץ ישראל מחכים'.

טעם ארץ ישראל בכמה דרגות ונלווי הקדושה בפועל

פשטות ביאור הדברים, שרבינו מתחיל לומר שיש טעם מיוחד שנקרא 'טעם ארץ ישראל', והטעם הזה הוא טעם שהוא בבחינת 'טעם שכל', ולכן כדי להבין מהו עניין זה של טעם ארץ ישראל, מוכרח שיהיה איזה תפיסה במושג שכל, ואפילו בפשטות, דהיינו בעניין של קושיא ותירוץ שיש בו הרגשה של טעם שכל, ואפילו טעם של שכל של שאר חכמות יש בו נגיעה מסויימת בעניין של טעם שכל.

וכל זה שייך לארץ ישראל, כי אוירא דארץ ישראל מחכים, נמצא שכל עניין החכמה שייך במהותו לארץ ישראל, אבל ממשיך רבינו לבאר שעיקר הטעם של השכל שיש בארץ ישראל, הוא הטעם של הדעת הזה של הארת ההשגחה שמאיר בארץ ישראל, כי בארץ ישראל מאיר אור ההשגחה יותר משאר מקומות, ועיקר הארה הזו היא בבחינת הארת הדעת, שבארץ ישראל יש אפשרות לאדם לטעום את הטעם הזה של הארת ההשגחה, להרגיש שהשג"ת משגיח בפרטות על כל עניין ועניין. וביתר עומק (כפי שמתבאר בהמשך המאמר) בארץ ישראל מתגלה הקדושה 'בפועל', ולכן הגם שאור האמונה מאיר בכל מקום בעולם, אבל בארץ ישראל יכולים לזכות להרגיש את זה כדבר ברור ופשוט שידוע אצל האדם באופן שאין בו ספק כלל. וכמו כן גם המעלה הפרטית וההתפארות של כל אחד מתגלה בארץ ישראל באופן ברור ונראה, ועל כן מאיר שם אור ההתפארות שיש מכל אחד מישראל, וכפי שעוד יתבאר בהמשך המאמר בעזה"ת.

של כל הקבוץ הקדוש המתקבצים אליהם.

אנא ה' ברחמיך הרבים, זכנו להסתכל על פאר הדרת פניהם הקדושים והנוראים באמת, באופן שזנקה על ידי זה לקבל ולהמשיך עלינו גם כן הארה נפלאה מההתפארות הזאת, עד אשר נזכה שימשיך עלינו תמיד קדשת התפלין הנוראים ופאר קדשת התפלין יהיו בוקעים בעינינו עד שזנקה גם בכל מקום שאנחנו נסתכל ונביט שם, שיתקדש המקום ההוא בקדשת ארץ ישראל עד אשר כל מי שידע מטעם ארץ ישראל הקדוש, ירגיש קדשת ארץ ישראל בכל מקום שיתיעד עמו יחד, עד אשר יכיר אותנו וידע ויבחין שאנחנו זכינו להיות אצל צדיקים אמתיים על ראש השנה:

ושנה לילך ולבא ולהתאסף אל הקבוץ הקדוש והנורא של עמך ישראל הקשרים, המתאספים ומתקבצים אצל הצדיקים האמתיים בכל ראש השנה.

ועל ידי זה נזכה שתתפאר בנו תמיד, ותמשיך עלינו קדשת ארץ ישראל תמיד ותזכנו ותעזרנו שזנקה להסתכל על פאר יפי הדרת פני הצדיקים האמתיים, אשר הם כלילת יפי פי הם כלולים מכל ההתפארות והשעשועים של כלל ישראל אשר אתה מקבל על ידם, על ידי שהם עוסקים תמיד לקרבם אליך.

זכני ברחמיך הרבים וחסדיך העצומים, שנהיה אנחנו נכללים גם כן בהתפארות והשעשועים האלה, ואל ימנענו מזה שום מונע ואל יעכבנו שום עכוב ואל יטרדנו שום טרדא בעולם, רק נזכה תמיד בכל שנה

וזכנו ברחמיך הרבים וחסדיך העצומים, שזנקה בכל שנה ושנה, לנסע על ראש השנה לצדיקים אמתיים, ואזכה להיות נמנה גם כן בין עמך ישראל הקשרים והתמימים המתאספים ומתקבצים לצדיקים אמתיים על ראש השנה, כי אתה לבד יודע מעלת הקבוץ של עמך ישראל בראש השנה לצדיקים אמתיים, אתה לבד יודע כמה וכמה התפארות ושעשועים גדולים ונוראים אשר אתה מקבל בכל ראש השנה וראש השנה מהקבוץ הקדוש של עמך ישראל אצל הצדיקים האמתיים.

זכנו ברחמיך הרבים וחסדיך העצומים, שנהיה אנחנו נכללים גם כן בהתפארות והשעשועים האלה, ואל ימנענו מזה שום מונע ואל יעכבנו שום עכוב ואל יטרדנו שום טרדא בעולם, רק נזכה תמיד בכל שנה

טעם גן עדן

ליקוטי מוהר"ן למעשה | תורה מ' [א]

טעם של שכל - התפתחות החכמה

[א] הטעם המתוק ביותר הוא טעם של שכל, כאשר אדם טועם טעם של חכמה.

אך כיצד אפשר לעורר את תנועת השכל שאדם ירגיש את טעמו הערב של שכל, שהרי השכל הוא לא דבר גשמי שאפשר לנגוע בו ולטעום אותו ממש, וכיצד אם כן אפשר לתת לאדם לחוש 'טעם שכל'?

[ב] אלא שברוך כלל התעוררות השכל נעשה על ידי קושיא ושאלה, כאשר שואלים איזו קושיא מעניינת שהיא מגרה ומעוררת את מח השומע לחשוב ולחפש תשובה להבנת הענין, וכאשר נדמה שבאמת אין ביאור והבנה, ולפתע מתנוצץ במח איזה שהיא הבנה הפותרת את החידה, אזי אפשר להרגיש ולחוש מתיקות של השכל והחכמה. וככל שהקושיא חזקה יותר, והתשובה על הקושיא היא הברקה שכלל לא חשבו עליה לפני כן, כך באמת מרגישים יותר טעם של שכל.

ובעיקר הוא הרגע הראשון שהתנוצץ ההבנה במח, שאז מרגישים טעם ערב מאוד של שכל. כך גם כשאדם מסתכל באיזה דבר המעניין אותו, אזי ברגע הראשון יש בו התפעלות הפותחת את שכלו וחכמתו, וככל שמבין

יותר איזו חכמה עמוקה יש באותו דבר, כך מתפתחת החכמה אצלו ומתפעל. [ג] נמצא שעיקר החידוש של השכל והחכמה שאז הוא נקרא בשם 'חכמה', כאשר מתנוצץ בדעתו הבנה חדשה בבחינת מה שכתוב 'ותפקחה עיני שניהם', הרגע הזה של ה'תפקחה' של 'התפתחות החכמה' הוא נקרא עינים, והוא מעורר ההתפעלות. [ד] והנה העוה"ז מטעה את העיניים בכך שמסתיר את ההשגחה והאדם רואה לנגד עיניו הנהגה של טבע, כי נדמה שהעולם מתנהג מעצמו ללא שום התחדשות, אך באמת דווקא ההסתרה הזו, היא זו אשר יכולה לגרום התחדשות כאשר בפתע פתאום בתוך הקושיאות וההסתרה מתגלה גילוי של השגחה, ואז נעשה כעין 'בקיעת העינים' שנבקעים עיני שכלו להבין אחרת את מה שענינו ראו עד עתה.

[ה] והרגע של 'התפתחות החכמה' - התחדשות ההכרה בהשגחת עיני ה', הוא יקר מאוד אצל ה', והוא עיקר ההתפארות שלו, כמו אדם שמתפאר בבגד חדש, [עיין באריכות ליקו"ה ברכת המזון ד' בענין התחדשות].

כח הקיבוץ - עיני ה'

הוא להסתכל בשכל של כל דבר, וביאור הענין שאדם רואה את האחר הולך ברחוב או עושה מסחר וכדו' הוא צריך לתקשר לשכל שבראיה זו, כי בכל דבר יש פנימיות וחיצוניות, כשאדם רואים בחיצוניות הוא רואה ברחוב תאוות עולם הזה ודברים שלא כהוגן, אבל אדם שיש לו עיניים יותר עמוקות, הוא לא רואה רע בכלל, אלא את הפנימיות של הדבר, הוא רואה אדם שמברר עכשיו נצוצות הקדושה במסחרו או שאר תיקונים, כמובא בהרבה מקומות בליקוטי מוהר"ן.

בזה יתבאר מאמר חז"ל (יומא עד:): 'הסומין אוכלים ואינם שבעים' ולכאורה הוא תמוה מה ענין האכילה לראיה, אלא יש לבאר את זה על הסתכלות רוחנית, שהשועב נמשך כשהאדם רואה את האוכל ומעורר את לבו להאמין בזה שיש בו ניצוצות הקדושה, ואזי הניצוצות הקדושה מחיים אותו, אבל אם הוא מסתכל עליו בעיניים של עולם הזה הוא בבחינת חטא אדם הראשון, שהיה העץ נחמד למראה, שרואה את עץ הדעת ונדמה שזה יפה, כשהאדם רואה את הפרי או כל דבר יפה, ומקשר את זה ליופי של עולם הזה, של שקר החן והבל היופי, הוא בסכנה גדולה, ואינו זוכה כראוי לשביעה רוחנית, עד שיעורר את עצמו לחפש בכל פרי את השביעה הקדושה שבו, את עיני ה' המביטות על העולם הזה בהסתכלות אמתית.

אנו מתקריבים לימי ראש השנה הק', והרבה מאנשי שלומינו התעוררו לקבוע סדר בתורה הזמנית (תורה מ תניינא), תמצית המאמר, כשאדם רואה את הקיבוץ הקדוש בראש השנה הוא מקבל את העיניים מהצדיק, ואז הוא רואה משהו אחר לגמרי, הוא מסתכל על העולם בדרך אחרת לגמרי.

ואם נרצה להבין את מהות עיני הצדיק, נבאר ע"פ המובא בזוה"ק שכשראה רבי שמעון מראה שאינו הגון אמר "אל תפנו אל האלילים", ולכאורה אינו מובן למה הוא בחינת עבודה זרה, אלא כשאדם הולך ברחוב ורואה בעיניים שלו דברים שלא כהוגן, שקר החן והבל היופי, אם הוא מסתכל בעיניים שלו וחושב מתוך כך מתאוות עולם הזה, הוא מפריד את הדבר מהשי"ת, בבחינת עבודה זרה, וכמו שאמר רבינו בכמה מקומות שכל התאוה הידועה וכל תאוות העולם הזה הכל נובע מזה שהאדם לא מאמין בהשגחת השי"ת, שמסתכל על משהו, בראיה של היפק ההשגחה ומפריד אותו מהקדושה.

הסתכלות זו של אמונה הוא עיניים של צדיקים שאנו זוכים לקבל בראש השנה אצל הצדיק, הוא הסתכלות שמעלה את הדבר לשרשו, וכמובא בליקוטי מוהר"ן (תורה א) שעיקר עבודת האדם

עונג הפרשה

יראתו של משה

כל פגם או תאוה מרחיקים אותו מהקדושה, ובד בבד הוא תופס כמה השי"ת קרוב אליו מסתכל עליו וחפץ בו עד מאד.

ואכן, שני השגות אלו אינם באות בקלות, ומשך גם היראה אינה נמשכת על האדם אלא בעמל רב, ובדרך הטבע אדם אינו יכול להשיג אותה אלא לאחר מאמצים גדולים, כי האדם הוא מגושם מטבעו ואינו יכול להאיר לדעתו את גדולת ה' ואת מציאותו בזה העולם, באופן שאכן תביא אותו ליראה, כמו שיוכל להעיד כל אחד בחוש.

אך יש כח אחד שיכול להאיר אותו לאדם, והוא כח הצדיקים, מאחר שמשה רבינו וכל גדולי הצדיקים זכו להשיג יראה זו בתכלית השלמות, אם הולך האדם בדרך עצתם ומדבק את עצמו בקדושתם הוא יכול להמשיך על עצמו יראה זו כפי מדרגתו.

לכן אמר להם משה רבינו לישראל, מאחר שלי עצמי היא דבר קל וכבר זכיתי להשיג אותה בשלמות נוראה, לכן גם אתם תוכלו להשיג אותה בכוחי, והיא אינה רחוקה מכם.

(על פי ליקו"ה הל פדיון בכור ה, לג).

וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל מָה ה' אֱלֹהֶיךָ שְׂאֵל מֵעַמְּךָ כִּי אִם לִירָאָה אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ (דברים י, ב):

'אטו יראת שמים מילתא זוטרתא היא וכו' אין לגבי משה מילתא זוטרתא היא' (ברכות לג):

הקשה מוהר"ן והלא משה רבינו אמר פסוק זה לכל ישראל, ואם כן מה מועיל שהיראה היא דבר קטן וקל אצל משה רבינו, הלא אצל ישראל יראת שמים היא דבר גדול וכבד, ואין אומר להם "כי אם ליראה".

ומיישב מוהר"ן כי אכן מדת היראה היא מדה נוראה, וכמובא בזוה"ק שעיקר יראת שמים היא יראה המגיעה לאדם בראותו את גדולת ה', ומשיג בדעת השגה אמתית בגדולת ה', כשהשגה זו מאירה למה כראוי, הוא תופס בדעתו את גדולה הבורא ית' ונופלת עליו יראה כראוי, כמו אדם התופס לפתע שהוא עומד לפני מלך גדול ונורא, והמלך הגדול מסתכל עליו ומביט בו, הלא בוודאי תפול עליו יראה נוראה, ויראה זו יראת הרוממות היא עיקר היראה.

השגה זו נוראה זו היא השגת המקיפים העליונים, שהאדם תופס בדעתו כמה הוא רחוק מהשי"ת, וכמה

איך שומרים על הבחורים בין הזמנים באוירה קדושה?

אצל הרבה בחורים ישנו טעות גדולה בכל תפיסת הקשר עם בורא עולם, כיון שבגיל הנערות עסוקים ביותר לחזק אצלם את ענין הרגל הלימוד ועמילות בתורה, ועל כן נשרש בליבם הבנה והסתכלות שאם אינם עסוקים בתורה כראוי ממילא אין להם שייכות אל התורה ואל מצוות ה', וכך נכנס בהם קרירות גדולה ביהדות.

ובפרט בין הזמנים שבחור רגיל אינו יכול להתמיד כמו בישיבה, למרות שבוודאי יש לחזקו ולעודדו בכך.

ועל כן יש להכניס בבית אוירה, שיש יהדות פשוטה לכל זמן, שמירת זמני קריאת שמע ותפילה, תפילות במנין, שמירת כשרות, קריאת שמע על המיטה, ברכות בכונה, יושר במשא ומתן, לדבר עם השם יתברך על כל צרכיו ולזכור להודות לו על כל דבר וכדומה, וכמובן קביעות עיתים לתורה אפילו מעט.

ובין הזמנים חשוב להדגיש שהגם שיוצאים לטייל, אפשר לקיים 'בכל דרכיך דעה', ויש עבודת ה' בדרכים, יהדות פשוטה, לחשב היטב את מקומות ההליכה, להשתדל בשמירת עיניים וכדומה.

אך העיקר בכל זאת להשריש בהם אמונה חזקה, שבכל פעולה מועטת ואחיה ביהדות הפשוטה הוא 'עובד ה' באמת, ומשמח את הבורא ועושה רצונו.

כי הנערים קובעים את הזהות שלהם ואת השייכות שלהם לעבודת ה', כפי מה שהוא מרגיש שהסביבה הקרובה אליו מחשיבים אותו, ואם מרגיש שבבית אין מסתכלים עליו כ'עובד ה'', ממילא בלא משיים לב הוא נעשה קר ליהדות, אך אם מרגיש שמסתכלים עליו כ'עובד ה'' בלי קשר לרמת התמדתו בלימוד, ממילא נוכל לדאוגו מידי פעם מברך ברכת המזון בכונה, מתפלל ברצינות מנחה במנין, ושופך ליבו לפני ה', שומר עיניו ברחוב וכדומה.

הדבר תלוי כמה אנו מאמינים שיש קשר נעלם עם התורה גם כאשר אינו עוסק בתורה, [כפי שרביז"ל גילה בתקופת בין הזמנים בחודש שב שנת ת"ע, בליקו"מ סימן ע"ח תנינא].

ואנו כהורים מאוד אחראים על הרגשה זו באיזה אופן יחקק בליבם, האם ירגישו בפנים עבודת ה' או ח"ו בחוץ על ידי שאנו מראים להם שאין אנו מרוצים מהם מחמת שאינם דבוקים דיו בתורה בבין הזמנים.

רביז"ל סיפר מעשה (סיפור מ'ב) מסוחר [יצר הרע] שנסע בספינה ומצא את הבת קיסר על האילן בסמוך לים, ואמר לה לרדת לספינה, והיא הסכימה לרדת לספינתו בתנאי שלא יגע בה עד אשר ישא אותה כדת.

ויש בזה עצה עמוקה שגם כאשר אדם רואה שאין לו ברירה ובהכרח לרדת לספינת היצה"ר כדוגמת בין הזמנים ובכל פעם שצריך לסגור את הספר, אל יתייאש, כי עדיין יש בכוחו לעשות תנאי עם הסוחר שלא יגע בו רק על פי דת משה וישראל, על פי גדרי ההלכה, וכאשר אדם מתנה עמו תנאי כזה, היצה"ר מוכרח להסכים עמו.

מתחדשים

הופיע! ליקוטי מוהר"ן המפורש עם פירוש 'עוטה אור', ציירת מופת מאת הרה"ח ר' אליהו עטייה, בו מתבארים כל תורות רביז"ל בפירוש בהיר ומשולב, ומתחתימה מדור עיוני ומעמיק המושתת על מפרשי הליקוטי מוהר"ן. כמו"כ מתבארים בהרחבה מאמרי חז"ל ומבואות המצוטטים במהלך התורות, ושאר עניינים הנוגעים לתורה הנלמדת. מחיר הפצה מסובסד. הוצאת מכון 'אבן שתיה': 1599510000.

התורה הזמנית: הופיע החוברת שרבים ציפו לה: התורה הזמנית - מ' תנינא, עם הליקוטי תפילות והליקוטי הלכות שעליה, במהדורת כ"ס ובאותיות מאירות עיניים. להשיג בריכוזי חסידי ברסלב, או בפניה לקו 'לטייל בתורתו': 046277313 השארת הודעות למערכת בשלוחה 8. כזכור, תורה זו שאנו עוסקים בה סובבת סביב עניין הקיבוץ בראש השנה.

אומן ר"ה תשפ"ב: מומלץ מאוד לקבוע מיידית תור בקופות החולים עבור בדיקה סרולוגית. מסתבר שהן יהיו שימושיות באי אלו מתווים שיקבעו.

היכל התורה אומן: דרושים מתנדבים עבור פרויקט שינוע אלפי ספרי קודש לאומן לקראת ימי אלול הבעל"ט. לפטים נוספים, וכן לתרומות: 0779555148.

הודעת מערכת: בתקופה הקרובה ועד אחר חגי תשרי הבעל"ט, יתכנו שינויים במערך התפוצה. את הגליון ניתן למצוא באופן קבוע באיגוד מיטב עלוני השבת 'חיכו ממתקים', או פנו למערכת הגליון..

י"ל ע"י מכון עלה לתרופה
בבל עניין או להצטרפות למנויים בדוא"ל
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הודעה קולית: 02-8080148
במקרים מיוחדים:
054-8591148 | 053-3175211
המערסות נסגרת מידי יום ראשון בשעה 19:00

החיזוק השבועי

וְהַכֹּל חֲפָצִים לְיָדָא אֶת שְׁמֵךְ וְעֵדִין אֵין אָנוּ זֹכִינְךָ לְהִתְקַרֵּב אֵלָינוּ בְּאִמָּת, וְעַל פִּן כָּל נְחֻמֹּתֵינוּ הוּא רַק שֶׁבֶת קָדֵשׁ שֶׁהוּא בְּחֵינֵת הַרְצוֹן בְּנִל, הֵינּוּ עַל יְדֵי שֶׁבֶת אָנוּ זֹכִינְךָ לְרָצוֹן בְּשִׁלְמוֹת לְכַסֵּף וְלִהְיוֹת לְשִׂמְחָה תְּמִיד לְדֹת יִתְבָּרַךְ יְיָהּ אֵיךְ שִׁיחֵיהּ זֶה עֵקֶר הַנְּחֻמָּה.
כִּי כָּל זְמַן שֶׁרוֹצִים בְּרָצוֹן חֲזוֹק לְהִתְבָּרַךְ בְּיָדָא יֵשׁ תְּקוּהָ עֵדִין, כִּי סוֹף כָּל סוֹף נִזְכָּר לָשׁוּב אֵלָינוּ יִתְבָּרַךְ בְּאִמָּת, בְּחֵינֵת מַה תְּעִירוּ וְמַה תְּעִירוּ אֶת הָאֲהָבָה עַד שֶׁתִּחַפְּץ:
(ליקו"ה ערב ג, יז)

יהלום

ובפרט שימי אכול מממששיך
ובאין. חזק בני וחזק, והלך בדרכי
אדמו"ר זצ"ל שהזהיר את כל
אחד לפרש שיהיה את כל יום.
(עלים לתרופה ד עקב ת"א)

לומד, תראה לכל הפחות להמשיך על עצמך חיות מעצם הקירבה להשם יתברך ושמור על יהדות פשוטה.

אם אחיה כך, אתקרב מהלימוד, כיון שתמיד אמשך חיות מאור ה'...

אם תהיה רציני בזה להמשיך חיות מעצם זה שאתה קרוב לה', לא בשביל למצוא פטור מלימוד, אלא באמת בשביל להיות שמח ומלא תקווה וקשור לה'. מובטח אתה שתמצא עצמך חוץ הרבה יותר לימוד. אדרבא, מעתה תראה שהלימוד יהיה גם בחיות חדש, למצוא יותר ויותר אור ה' הנמצא באותיות התורה.

כי בוודאי שהחיות האמיתית נמצא בתורה, אך יש גם חיות נעלמת בכל מקום בעולם, ולכן תמיד תהיה חזק לחפש איזה קשר לה', גם אם אינך לומד, תחבר עצמך איך שהוא להשי"ת. ואם תעסוק הרבה בספרי צדיקים שעסקו בכל ימיהם למצוא את ה' בכל מקום, יהיה לך הכח בנפשך לחפש תמיד אור ה', יחד עם ריבוי עסק הלימוד, [עניין באריכות ליקו"מ תנינא ע"ח].

אני מפחד לחשוב מה' כאשר איני לומד, כי אז המצפון ירדוף אותי, למה אתה בטיל, מדוע אינך לומד כעת.

ומהו אם כן הפתרון, להתכחש לאמת שה' נמצא בכל מקום?! מה לעשות שזה האמת.

אכן עיקר הוא התורה, כי הם חיינו ואורך ימינו. אך שים לב שידעה זו בעצמה מרחיקה אותך לגמרי מה', כאשר אינך לומד.

סיבת הנפילה בבין הזמנים ח"ו היא כי נדמה שאם לא לומדים אז אין להשי"ת נחת רוח מדברים אחרים, כאילו אין מי שמחיה את העולם ח"ו...

לכן, דע לך, שיש להשי"ת אוצר מתנת חיים אשר משם משפיע חיות לכל העולם כולו, גם כאשר אין לומדים תורה, ואילו זה החיות, לא היה קיים לעולם. אלא שהחיות המושפע הוא כדי חיונו ממש, רק בכדי לקיים את הגוף. ובוודאי שאנו רוצים להמשיך חיות אמיתית על ידי התורה הק'.

אך אתה המשתוקק לקרבת ה', כאשר במציאות אינך

הלכה פסוקה מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א מוצ' דביהכ"ס נחלת חן

אכילה ברחוב

לכלב (ב"ח כט. המהר"ח נתיב ר"א א. ערוה"ש. ובפנים במשפט סובר שהקובע סעודתו הוא אפילו בפעם אחת).

נסתפק בזה. ולע"ז שאם רואים, הרי ליה"פ אסור וכו', ואם אין רואים (למה נאסור).

ג. ו"א שאמרו כן דוקא כאשר קובע סעודתו עם לחם, אבל האוכל פרי ושאר דברים ברחוב, אינו נפסל לעדות ואינו דומה לכלב (תוס' קדושין שם ד"ה ו"א, ונכ"ש טור וב"י). ו"א שאם קובע סעודתו שם אפילו בלא לחם, נפסל לעדות ודומה לכלב (רא"ש קדושין א סה. אמנם להק"נ שם, ל"ה ע"ג עם פת).

ו. האוכל באוטובוס או רכב ציבורי: ו"א שאינו נחשב כ'אוכל בשוק' לעניינו. אך מכל מקום תלמיד חכם/בן ישיבה יש לו להימנע מזה (הגר"ש"א ביריעת הלכה אב סח. חשוקי חמד ברכות ג. גם אני אודך תשובות מהרב רוט מ. ובתשובות מהרב ליברמן קנה). והגר"ח שליט"א (ודך שיחה מ' עמוד תקנז). מסתפק בזה, אך בנטיעת אברכים יחד ברכב, אם יש אברכים כמוהו מותר. ודעת הגר"ש דבילצקי (בידי חן תחנה ד) שמכל מקום בנסיעה בין עירונית כשאין כבר עולים ויורדים, אפשר להקל.

ד. אבל תלמיד חכם/בן ישיבה/בן תורה, לכל הדיעות אין לו לאכול שום דבר ברחוב או במקומות האמורים, ואפילו בישיבה על מקומו, ואפילו באקראי, כיון שהוא גנאי בשבילו (ראה בכל ה"ל. ובאגדת אליהו מעשרות ג ב, ובפנים במשפט לד יח, אסרו אפילו ביושב בקרן זווית או בתנוח).

ז. האוכל בשלחנות העומדים בחוץ סמוך למסעדה, אינו נחשב כ'אוכל בשוק' לעניינו. אך תלמיד חכם/בן תורה העושה כן, הוא גנאי בשבילו (השו"ק חמד שם. גם אני אודך ליברמן שם. הגר"צ שאול בשלום יעקב).

ה. שתיות מים ברחוב, המיקל יש לו על מי לסמוך (בשיח יצחק שם מסתפק, ברב טוב יטב פנים, אסר לת"ח. ובאוצר המשפט לד יח, התיר אף לת"ח. וכן משמע בב"ח שלא אסר אלא שתיות משקאות חריפים ברחוב).

אמנם לא בכל האופנים אמרו כן:

א. לדעת הרבה פוסקים, אפילו במקומות הנחשבים כ'שוק' הוא דוקא כאשר 'הולך ואוכל', אבל היושב עם על מקומו ואוכל, אינו נפסל לעדות ואינו דומה לכלב. (כן נראה דעת הרמב"ם והשו"ע שכתבו 'הולכים, וכמ"ש: שו"ת הרב"ז. אפרסקא דעניא א קנה. חשוקי חמד, ועוד. וכן פסקו: ב"ח ל. הגהות יעב"ץ קדושין שם. תומים לה. ערוך השלחן לד יח. משנה הלכות טו סא). אמנם מאלו המובאים בסעיף ו' שפקפקו באכילה ברכב, משמע שאסור.

ב. ו"א דוקא מי שרגיל לעשות כן, אבל באקראי, אינו נפסל לעדות ואינו דומה

א. בגמרא (קדושין מ): האוכל בשוק/ברחוב הרי זה דומה לכלב, ויש אומרים 'פסול לעדות'. אמר רב אידי בר אבין, הלכה כיש אומרים. וכן נפסק ברמב"ם (עדות ה' א) ובשולחן ערוך (ח"מ דף י"ז): אלו פסולים לעדות, האנשים ההולכים ואוכלים בשוק/ברחוב בפני כל העם, שכל אלו חשובים ככלב.

ב. ו"א שאף על פי שהוא בזוי ונפסל לעדות בגלל זה, אבל אין איסור לעשות כן (הרי"י מגאש קנט. שו"ת הרשב"א המיוחסות לרמב"ן קיא). ו"א שהעושה כן עובר על איסור (אגרות משה י"ד א. רמט. משכן תעודת ש"ה פ"ב). אך לכל הדיעות הוא 'גנאי' לתלמיד חכם/בן ישיבה העושה כן.

ג. לא רק ברחוב אמרו כן, אלא גם: בחצר או גינה שהעוברים רואים לתוכה (פני משה מעשרות ג. מלבושי מרדכי ד). פארק וכדומה (מלבושי מרדכי שם). חוף הים (החזו"א במעשה איש ה עמוד לב).

ד. לדעת הרבה פוסקים, כל זה אמור רק כשנמצאים הרבה אנשים ברחוב או במקומות הנ"ל, אבל אם יש שם רק קצת אנשים, אינו נפסל לעדות ואינו דומה לכלב. אמנם לתלמיד חכם/בן ישיבה הוא 'גנאי' בכל מקום (בית יוסף וכסף משה שם. סמ"ע לד מד. הגהות יעב"ץ קדושין שם. טורי אבן דעות ה ב. שו"ת הרב"ז א"ח כ"א). אך דעת הב"ח (ח"מ שם טט) שבכל אופן 'כל אדם' אין לו לעשות כן.

ה. בלילה כשאין רואים מה הוא עושה, אינו נחשב כ'שוק' לעניינו (בשיח יצחק תנט